

(The National Interest, 11.11.2010)

Председавајући у Обаминој Комисији за дефицит се труде председника претворе у 'јастреба дефицита'. Ерскин Боулс, шеф кабинета Беле куће у време Клинтонове администрације, и бивши сенатор Алан К. Симпсон успели су да избегну уобичајене у Вашингтону баналности и понудили су озбиљан пут ка избегавању [грчке формуле](#) економског колапса. Нимало не изненађује да је њихов предлог већ изазвао каменовање и с лева и с десна, јер он би заиста срезао - за разлику од пуке приче о резању - дефицит. Они би срезали трошкове у висини неких 3,8 билиона (хиљада милијарди) долара током наредне деценије.

Предлог можда неће подржати чак ни један број чланова Комисије, од укупно 18. Вашингтон пост [каже](#) да су изгледа "пренеражени" толиким захватом. Фино. Пренути Конгрес да коначно ступи у акцију је добра ствар. Сувише дуго је био успаван по питању опасности од дуга, било тако што се претварао да економски раст и смањење пореза сами по себи могу да покрену економију (што се није десило током Бушових мандата, штавише), или се пак претварао да су ти исти дугове небитни и да владини програми субвенција имају право првенства над било каквим покушајима смањења дефицита (што би рекла Ненси Пелоси, план "једноставно неприхватљив"). Ниједно од то двоје није случај.

Међу најосетљивијим предлозима 'комесара' су подизање старосне границе за стицање права на социјално осигурање, укидање пореског одбитка на хипотеке на куће, и предлог да се опорезује здравствено осигурање које пружа послодавац. Хипотекарни одбитак је уступак трговцима некретнинама, покушај да се вештачки дигне тржиште некретнина. Али нема никаквог разлога да власници станова буду привилеговани у односу на закупце. Једним делом је тренутни хаос са

активираним хипотекама на некретнине директан резултат владиног задирања у тржиште у покушају да охрабри власништво над кућама, што је био кључни циљ Бушове администрације. У ствари, не би требало да буде икаквог смањења пореза у закону; све такве олакшице су бесплатни поклони законодаваца како би се умилели и додворили својим бирачима. Међутим, они изобличују слободно тржиште. Бољи приступ би био снизити пореске стопе и укинути све пореске одбитке.

Такође је лепо видети напад [Боулса и Симпсона](#) на пренадувани буџет Пентагона. Они желе да за трећину смање број америчких војника у иностранству. Проста је чињеница да Америка више не може приуштити огромне обавезе које је уговорила у последњих неколико деценија. Питање поправљања стања америчких финансија значи да би председник и Конгрес требало да оштро сагледају обавезе које су (по)грешно нагомилане. Волтер Липман је једном писао о јазу између обавеза и ресурса – е па дошло је време да се затвори оно што је Семјуел Хантингтон једном назвао "Липманов јаз." Укратко, баш као што су то учинили произвођачи аутомобила у Детроиту, време је за Америку да се реструктурише и смањи.

За Обаму, ово је сјајна прилика да покаже да ставља интересе нације изнад интереса Демократске странке. Администрација је већ наговестила да се неће противити привременом продужетку Бушових пореских олакшица које би требало да истекну у јануару. Сада Обама треба да покаже да је озбиљан у резању потрошње и смањењу дефицита.

Дефицит-комесари су му пружили шансу да спасе своје председништво тако што ће сачувати економско богатство Америке. Ако је искористи, може ући у историју као храбри, болдовани визионар. А ако не, посматраће беспомоћно како његово председниковање тоне у заборав.

Време је да се Америка сани

Пише: Џејкоб Хејлбрун
среда, 24 новембар 2010 20:06

Џејкоб Хејлбрун (Jakob Heilbrunn) је виши уредник у *The National Interest*.

([Jacob Heilbrunn](#) : It's Time for America to Downsize, November 11, 2010, The National Interest)

(Превод: **Василије Д. Мишковић**)